Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 2 (245) СТУДЗЕНЬ 2018 ГОДА

БЕЛАРУСКІЯ АФАРЫЗМЫ

Дарэмная спроба – у культ вазвядзенне пасрэднай асобы

Васіль Жуковіч

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ЧАРГОВАЙ АХВЯРАЙ ВАЎКОЎ СТАЎ ПЁС З ГУРАК

Ваўкі працягваюць пужаць насельніцтва і знішчаць сабак у вёсках Гарадоччыны. Напрыканцы мінулага тыдня ў в. Гуркі раніцай гаспадар не знайшоў сваю сабаку ля буды. Таксама на мінулым тыдні гарадоцкія паляўнічыя самастойна і з удзелам клуба «Сафары» знішчылі пяць ваўкоў.

Тэма зімовага палявання ваўкоў на хатніх сабак у вёсках Гарадоцкага краю набыла асаблівае гучанне апошнімі гадамі. У мінулым годзе на ўсю Беларусь прагучала гісторая пра старога ваўка, які паляваў на сабак у в. Газьба. Пра гэта распавядалася, як па тэлебачанню, так пісалася і ў газетах, і на шматлікіх сайтах (глядзіце спасылкі напрыканцы артыкула).

На пачатку гэтага года газета «Гарадоцкі веснік» распавяла пра знішчэнне дзесяці хатніх сабак за апошнія два месяцы толькі ў в. Рудня аднайменнага сельсавета. І гэта пры тым, што па інфармацыі Гарадоцкага аддзялення «Беларускай арганізацыі паляўнічых і рыбаловаў» за апошнія тры гады было знішчана 75 ваўкоў, з якіх 15 было знішчана ў мінулым годзе. Ды і ў першым месяцы гэтага года пасля выпадання снегу гарадоцкія паляўнічыя самастойна знішчылі ўжо дзвюх ваўчыц і паспрыялі паспяховаму паляванню сябраў паляўнічага клуба «Сафары» яшчэ на трох мацёрых ваўкоў.

Але пры гэтым паспяховым паляванні чарговай ахвярай палявання ваўкоў у вёсках Гарадоцкага раёна стаў пёс Дазор з вёскі Гуркі. Напрыканцы мінулага тыдня жыхар гэтай вёскі Сяргей (імя зменена) не знайшоў хатняга вартаўніка каля буды.

Ад двара гаспадара сляды трох ваўкоў вялі ў бок дзвюх вышак мабільнай сувязі, а праз трыста метраў на снезе ля хмызніка былі бачны сляды ад Дазора.

Жыхар Гурак пазбавіўся аднаго свайго вартаўніка, але спадзяецца што другі вартаўнік Дзік не стане ахвярай палявання ваўкоў у Гурках.

Гэта важна, бо ў сям'і выхоўваюцца трое малых дзетак, якіх трэба суправаджаць па цемры на аўтобус, каб яны даехалі ў школу і садок у Езярышчы. І зараз, калі стаіць самы цёмны час года, суправаджаць дзяцей да аўтобуснага прыпынку даволі складана. Дом Сяргея знаходзіцца на ўскрайку вёскі Гуркі, у аддаленні ад іншых вясковых дамоў, побач з лесам .

Варта адзначыць, што ваўкі сталі пастаяннымі «гасцямі» ў вёсках Гарадоччыны. Вяскоўцы распавядалі, што яны вольна вандруюць і ў суседніх вёсках Лахі, Грыбачы, Жукава і г.д.., дзе іх ахвярамі стала некалькі сабак. І арэал палявання ваўкоў у вёсках ахоплівае амаль увесь Гарадоцкі раён, асабліва яго ўсходнюю частку на памежжы з Расіяй. Значнае змяншэнне насельніцтва Гарадоччыны на 15 тысяч з 1994 года, масавае знішчэнне дзікоў пад час афрыканскай чумы — кармавой базы ваўкоў паспрыялі таму, што ваўкі ўсё бліжэй знаходзяцца да жытла людзей і менш іх баяцца. Так будучы даволі разумнай жывёлай пры паляванні паляўнічых з клуба «Сафары» двое ваўкоў пакінулі зону ачаплення чырвоных сцяжкоў...

Вяскоўцам жа застаецца спадзявацца найперш на сваю асцярожнасць і ашчадныя адносіны да чатырохногіх сваіх вартаўнікоў, якіх не варта на ноч пакідаць адных сам на сам з ваўкамі. А таксама варта «узбройвацца, каб суправаджаць дзяцей па цемры на школьны аўтобус.

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

РЭЗАНАНСНАЯ СПРАВА

ЖИЛ-БЫЛ ЭЛЕКТРИК ОДИН

“Беларусь Сегодня” сообщила подробности резонансного убийства предпринимателя в Городке. За убийство бизнесмена житель Городка проведет в тюрьме 22 года.

Главный герой этой криминальной драмы обычный, на первый взгляд, человек. Родился Сергей Петров (рэд “Гасцінца” – прозвішча зменена) в небольшом райцентре, окончил школу, колледж, работал электромонтером, увлекался рыбалкой. Влюбился, женился, развелся. Ни разу до 34 лет не вступал в конфликт с законом. И вдруг — убил человека. Умышленно и с особой жестокостью.

Не дал по голове бутылкой в пьяной драке, а под предлогом продажи дачи заманил в гараж и нанес восемь ударов ножом. Чтобы скрыть преступление, на своей машине увез труп в Шумилинский район, пытался завладеть автомобилем погибшего, но не смог его завести...

Тело 33-летнего предпринимателя нашли в канаве у проселочной дороги недалеко от деревни Хрипки Шумилинского района — велосипедист увидел на дороге бурые пятна, ведущие к обочине, и пошел по следам. К этому моменту жена убитого уже обратилась в милицию: накануне вечером заместитель директора одной из фирм Витебска на своем BMW X5 уехал в Городок и домой не вернулся. Его партнер по бизнесу знал, что предприниматель собирался купить дачу в деревне Прудники и уже заплатил задаток — 850 долларов. Назвал и фамилию продавца, который периодически оказывал их фирме разовые услуги.

Нашли Петрова в тот же день. Оперативник, который его задерживал, сразу обратил внимание, что подозреваемый нервничает, сильно потеет и о чем-то сосредоточенно размышляет. Видно, никак не ожидал он такой прыти от нашей милиции. В гаражном кооперативе в Городке милиционеров ждала машина погибшего. За стеклом черной BMW X5 лежали российские транзитные номера. В гараже находились настоящие номерные знаки, личные вещи бизнесмена, его золотые украшения, документы и орудие убийства — штык-нож. На работе в гардеробном ящике Петров спрятал одежду со следами крови, экспертиза позже подтвердила, что это кровь предпринимателя. Такие же следы остались на белье убийцы.

Во время расследования электромонтер давал противоречивые показания. Но о том, что не хотел никого убивать, говорить стал сразу. По его версии, бизнесмен ударил его первым. Однако тот был мужчина спортивный, выше 180 см, занимался боксом и, как говорили в суде друзья, смог бы за себя постоять, не будь нападение внезапным. Что именно произошло в гараже, со спины ли напал на предпринимателя Петров или как-то иначе, эксперты не смогли установить достоверно: удары ножом были нанесены и спереди, и сзади. Умер предприниматель на месте происшествия, затем тело было перевезено в другое место.

А вот детали предполагаемой сделки с недвижимостью на многое пролили свет. Во время следствия выяснилось, что Петров никакую дачу продавать не планировал — она ему даже не принадлежала. Он просто пользовался участком с согласия родственника. Однако покупателей искал, хотел за старенький домик получить 2–3 тысячи долларов. Бизнесмену из Витебска понравилось место, и они договорились о цене 1700 долларов, половину суммы тот отдал продавцу сразу. Потом Петров начал кормить покупателя «завтраками», а в итоге заманил в гараж и убил.У предпринимателя он забрал деньги, золотые украшения, мобильный телефон, швейцарские часы. Добыча

(працяг на стар. 2)

ЗІМОВЫ АДПАЧЫНАК

ПАЧАЛІ РЫХТАВАЦЬ ПЛЯЦОЎКІ ДЛЯ КАТАННЯ

На трэццім тыдні студзеня ў Гарадку павінны быць падрыхтаваны дзве лядовыя пляцоўкі для зімовых забаў на лёдзе.

У сярэдзіне зімы на Віцебшчыне далі каманду па падрыхтоўцы лядовых пляцовак для катання на коўзанках. У Віцебску такіх пляцовак павінна быць падрыхтавана аж сорак, што для 376 тысячнага горада не так і шмат.

У Гарадку па традыцыі будзе дзве пляцоўкі: каля фізкультурна-аздараўленчага комплексу па вул. Гагарына і напачатку вул. Баграмяна каля будынка былога Гарадоцкага прафесійна-тэхнічнага каледжа.

Толькі вось новы кіраўнік Гарадоцкага аграрна-тэхнічнага каледжа, да якога ў 2017 годзе далучылі прафесійнатэхнічны каледж, пакуль адмовіўся заліваць хакейную пляцоўку і зараз заліваюць «сімвалічна» суседнюю — баскетбольную. На ёй пагуляць у хакей месца малавата, не кажучы пра правядзенне хакейнага матча.

Пачалі заліваць пляцоўку і на Гагарына каля гатэля «Спартыўны гарадок». Тут плошча пляцоўкі значна большая, але яна не прыстасавана для гульні ў хакей. Але добра, што сёння-заўтра тут ужо магчыма будзе коўзацца.

Відавочна, што намаганні чыноўнікаў ад фізкультуры і спорту па стварэнню пляцовак для коўзання не дадуць плён, бо страчаны амаль месяц зімы для зімовых забаў на льду ў Гарадку. Ды і папулярызацыяй здаровага ладу на гэтых пляцоўках праз правядзенне спаборніцтваў, масавых забаў нашыя чыноўнікі хутчэй за ўсё па традыцыі займацца не будуць.

Леанід Гаравы

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета “Гасцінец” пачала размяшчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле “Газета “Гасцінец”, дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

РЭЗАНАНСНАЯ СПРАВА

(пачатак на стар. №1)

потянула на 5,5 тысячи рублей. После того как отвез тело за 40 километров от Городка, вернулся в гаражи и попробовал завести BMW X5 — автомобиль стоял в проходе и мешал проезду. Когда не смог, позвонил двоюродному брату, наврал ему, что у друга тут заглохла машина, попросил завести. Тот, хотя и ехал домой с ночной смены, согласился помочь. Понял, что разрядился аккумулятор, «прикурил» от другого авто и переставил машину в сторону, не вникая, чья она и откуда — поведение брата не вызвало у него никаких подозрений.

А по поводу ссадин на лице Петров всем говорил, что убегал по кустам от рыболовного надзора. Уехать на крутой тачке Сергей не успел — его задержали.

Опрашивая свидетелей, следователи установили, что, кроме всего прочего, он мошенническим путем выманил деньги и у другого человека. Причем возвращать их не собирался. Взял 100 рублей якобы на ремонт машины, 200 — на оплату штрафа. Обещал отдать «на днях», но все это тянулось месяцами. А вот другим своим кредиторам, у которых весной взял 450 долларов и написал расписку с обязательством вернуть долг 27 сентября, почти всю сумму отдал рано утром после убийства.

С чего бы Петров стал вдруг брать взаймы у знакомых больше, чем мог отдать? Ездил при этом на чужой машине (родственница разрешила), пользовался гаражом отца (который, к слову, тоже успел якобы продать приятелю за 700 долларов, однако, взяв деньги, сделку так и не оформил), собирался продать чужую дачу, зная, что хозяин воспринимает ее как семейную реликвию. Есть в этом деле маленький, но важный момент: в последнее время у него появилась любовница. Во время расследования она похвасталась дорогим подарком — на день рождения Петров вручил ей золотое колечко. При этом сказала, что о материальном положении возлюбленного ничего не знала, просто регулярно снимала деньги с его двух банковских карт. Так что недаром многие сыщики говорили «шерше ля фам» — ищите женщину! В том смысле, что, когда мужчина ведет себя необычно, причиной может быть его попытка скрыть связь с женщиной или, наоборот, произвести впечатление, снискать ее расположение. Трудно сказать, что в данном случае сыграло роковую роль — любовь или банальная корысть.Согласно заключению эксперта, Сергей Петров каким-либо психическим расстройством не страдал и не страдает, нет у него и хронического алкоголизма. В момент убийства он был пьян, но осознавал, что делает. Однако вину свою так и не признал, рассказал старший прокурор отдел прокуратуры Витебской области Олег Антоненко:

— В ходе следствия обвиняемый утверждал, что это была самооборона, а на суде отказался и от этой версии, заявив, что бизнесмена убил кто-то другой, а он вообще непричастен к произошедшему. Однако объяснить, откуда в таком случае на его одежде кровь погибшего, не смог. Суд расценил это как способ защиты и попытку уйти от наказания. По совокупности четырех статей Уголовного кодекса (мошенничество, разбойное нападение, покушение на угон автомобиля и убийство с особой жестокостью) Петрова осудили к 22 годам лишения свободы.

Ольга КРУЧЕНКОВА
"Беларусь Сегодня"

ЗДАРЭННЕ

АДЗІН МУЖЧЫНА ЗАГІНУЎ

У Гарадку з-за задымленай кватэры эвакуіравалі 25 жыхароў дома.

Інцыдэнт адбыўся каля пяці гадзін раніцы 26 студзеня ў жылым доме на вуліцы Баграмяна ў Гарадку, паведамляе МНС.

У трохпакаёвай кватэры на пятым паверсе ратавальнікі выявілі задымленне, але агню пры гэтым не было. На падлозе непрытомны ляжаў гаспадар. Работнікі МНС вынеслі пенсіянера з кватэры і перадалі медыкам. З дыягназам «атручэнне прадуктамі гарэння» ён паступіў у бальніцу. Праз гадзіну мужчына памёр.

У момант здарэння жонка пенсіянера гасцявалі ў дачкі. З суседніх кватэр эвакуіравалі 25 чалавек. Ніхто не пацярпеў.

У МНС разглядаюць некалькі версій здарэння: неасцярожнае абыходжанне з агнём, парушэнне правілаў эксплуатацыі электраабсталявання.

Раней гэты дом на вуліцы Баграмяна быў інтэрнатам аграрна-тэхнічнага каледжа. Затым перайшоў у жылы фонд мясцовага ЖКГ. У кватэры, дзе адбыўся інцыдэнт, ёсць апавяшчальнік, але ён не працаваў.

Т. Гаражанка

СУД

ПАКАРАНА ЗА ЗАГАДЗЯ ІЛЖЫВЫ ДАНОС

Гарадоцкая пракуратура распавяла пра крымінальную справу за загадзя ілжывы данос, які зрабіла маладая жанчына ў Гарадку, каб пазбегнуць гнева мужа за сапсаваную дарагую рэч.

Стажор Гарадоцкай пракуратуры М. Матлох распавёў на старонцы Гарадоцкай пракуратуры ў сеціве пра тое, што не так даўно ў аператыўна-дзяжурную службу Гарадоцкага РАУС звярнулася жыхарка Гарадка з просьбай, аказаць садзейнічанне ў пошуку яе дарагога мабільнага тэлефона, які нібыта выкралі з яе сумачкі сярод белага дня.

Па паступіўшую заяву на месца здарэння неадкладна выбыла следча-аператыўная група сумесна з пацярпелай заяўніцай. Дзяўчына ва ўсіх падрабязнасцях выкладала абставіны, пры якіх у яе быў выкрадзены мабільны тэлефон, паказвала месцы, якія яна наведвала ў той дзень. Пры гэтым яна запэўнівала, што памылкі быць не можа, што тэлефон сапраўды выкралі, так як незадоўга да яго знікнення яна здзяйсняла з яго званкі .

Аднак неўзабаве ў выніку аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў супрацоўнікамі міліцыі дадзены мабільны тэлефон быў знойдзены і канфіскаваны ў самой «пацярпелай» дома па месцы яе жыхарства. Дзяўчына не змагла даць выразнае тлумачэньне адносна «выяўленай знаходкі» і прызналася супрацоўнікам міліцыі пра тое, што ніякага крадзяжу на самай справе не было. Проста свой тэлефон яна разбіла сама па ўласнай неасцярожнасці, і спалохаўшыся гневу мужа за сапсаваную дарагую рэч, вырашыла звярнуцца ў міліцыю.

Па дадзеным факце ў дачыненні «прадпрымальнай» гарадчанкі пракуратурай раёна была распачата крымінальная справа за загадзя ілжывы данос. Судом Гарадоцкага раёна дзяўчына прызнаная вінаватай у здзяйсненні супрацьпраўнага дзеяння, прадугледжанага ч. 1 арт. 400 КК Рэспублікі Беларусь і падвергнутая штрафу ў памеры 20 базавых велічынь.

Акрамя таго, пасля ўступлення прысуду ў законную сілу, судом Гарадоцкага раёна ў рамках грамадзянскага судаводства з абвінавачванай на карысць Гарадоцкага РАУС быў спагнаны ўрон, які быў прычынены заведама ілжывым паведамленнем.

Трэба сказаць, што ў дадзенай сітуацыі гэтая гісторыя для маладой дзяўчыны магла скончыцца куды больш непрыемна, так як санкцыі ч. 1 арт. 400 Крымінальнага кодэкса прадугледжваюць пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін да трох гадоў.

Вось так часам неабдуманыя, здавалася б, зусім бяскрыўдныя на першы погляд дзеянні, могуць прыводзіць да сур'ёзных, зусім небяскрыўдныя наступстваў.

Т. Гаражанка

ПАЛЯВАННЕ

УСПЕШНУЮ ОХОТУ ПРОВЕЛ КЛУБ «САФАРИ»

В этом году еще больше проблем сельским жителям района создают волки, убивая домашних собак во многих деревнях нашего края. Борьбу с волками ведут не только члены Городокского отделения БООР, но и члены охотничьего клуба «Сафари», которые успешно в эти январьские выходные отстрелили трёх волков.

На своем сайте клуба «Сафари» Дмитрий Богуш так описывает охоту в Городокском районе в статье «Затянувшийся старт»: «Только вторая половина января позволила коллективу клуба «Сафари» совершить первую «волчью» вылазку в Городокский район. И удача оказалась к нам благосклонна. Причем, в этот раз рулил Его Величество Загон. Он подчищал все огрехи других, более традиционных способов охоты на волка.

В субботу, с самого утра местный егерский коллектив обошел четверку серых. Совместными усилиями форсированно потянули флаги. Когда закрыли более половины оклада — как крещенский ушат на голову : «Вышли!». Пока сматывали катушки, летучий экипаж объехал этих «мушкетеров» уже в другом окладе. И хоть время позволяло снова флажить, было решено гнать загон. Волки лежали очень плотно и «пошли», когда фланговые загонщики свой маршрут уже закончили. Сразу двух кобелей повезло отстрелять Виталию Перманицкому. «Поперло» ему в новом году, вот уж хрестоматийный случай, когда «счастье копится». Еще двоим серым удалось нас перехитрить и уйти необстрелянными.

Ночная ваба позволила обнаружить еще одну стаю серых. Волки охотно отзывались, но на контакт категорически не шли, какие уловки мы им только не предлагали. В воскресенье стараниями молодой и перспективной «поросли» местных волчатников массив предполагаемой дневки хищников был обойден. Увы, но пара серых вышла. Короткий брифинг с анализом ночного волчьего вокала позволил надеяться, что еще несколько хищников здесь остались. Флажить в такой неопределенной ситуации было-бы слишком опрометчиво. Решили гнать. Час активной работы загонщиков, приправленной десятком выстрелов все-же позволил выдавить одного волка на поле, где он и был добыт Войтехом Кононовичем с предельно разрешенного Правилами охоты расстояния.

Как итог — несколько субъективных выводов:

1. Волка больше не стало. Просто после того, как пропал кабан, в лесу подорвана его кормовая база. Возможно поэтому волк практически перестал останавливаться в своих, проверенных годами, окладах.

2. В поисках пищи волк вынужден переселяться все ближе к своему злейшему врагу — человеку. Он активно посещает свалки и патрулирует фермы. В деревнях с каждым днем все меньше становится собак. Именно поэтому у населения складывается впечатление, что волка развелось «немеряно».

3. Вынужденное соседство постепенно вносит заметные коррективы в поведение этого хищника. Он перестал бояться транспорта и менее осторожен к запаху человека. Позволяет себе ходить по деревням и смело залезает в загоны со скотом.

4. На это раз нам действительно повезло! Возможно из-за того, что снова работал дружный и слаженный коллектив единомышленников. Именно такой, как в настоящее время ввиде эксперимента пытается создать руководство Республиканского «БООР». А на базе Городокского РОСа эта модель существует уже много лет. За что огромное спасибо Юрию Михайловичу Леонову и его коллективу. "

Л. Антонаў

ПАЛІТАЛОГІЯ

ЧАМУ НЕ АТРЫМЛІВАЕЦЦА СТВАРЫЦЬ «ПАРТЫЮ ЎЛАДЫ»

Прапрэзідэнцкая партыя — гэта інструмент мабілізацыі насельніцтва для рэалізацыі задач яе кіраўніцтва.

Галоўнымі характарыстыкамі сучаснага свету з'яўляюцца няпэўнасць, складанасць і разнастайнасць. Каб праілюстраваць гэту глабальную выснову, звернемся да абстрактнага прыкладу. І тут мне спатрэбіцца машына часу, з дапамогай якой я прапаную чытачам перамясціцца на 500 гадоў у мінулае.

Уявім на хвіліну сярэднестатыстычную маладую сям'ю (французскую, напрыклад, ці кітайскую, прынцыповага значэння не мае), у якой нарадзіўся першынец. З верагоднасцю больш за 90% гэта будзе сялянская сям'я. Здзіўляцца гэтаму не варта: у сярэднявеччы асноўным заняткам насельніцтва была сельская гаспадарка. Для асабліва дапытлівых адзначу, што, нават згодна з перапісам 1897 года, гарадское насельніцтва ў Расійскай імперыі складала 13,4% (у Беларусі — 14,5%).

А зараз — увага! — пытанне. Дакладней, два пытанні. Ці турбавала маладых бацькоў прафесійная будучыня першынца, і якую прафесію, на вашу думку, ён бы абраў?

Нягледзячы на тое, што ні аўтар «Азбукі паліталогіі», ні большасць яго чытачоў не з'яўляюцца спецыялістамі па гісторыі сярэднявечча, думаю, што пошук адказаў на гэтыя пытанні не выклікае ніякіх складанасцяў, бо праблемы выбару, тым больш выбару прафесійнага, для чалавека сярэднявечча не існавала.

Калі ён нарадзіўся ў сям'і селяніна, дык станавіўся селянінам, калі ў сям'і ганчара — ганчаром. Калі жыму пашчасціла нарадзіцца ў сям'і, напрыклад, герцага Бекінгема, то першынец атрымаў бы ў спадчыну тытул і маёнткі, а астатнім нашчадкам па мужчынскай лініі была б наканаваная кар'ера вайскоўцаў, чыноўнікаў ці святароў.

А зараз вернемся ў сучаснасць. У кожнага чытача ёсць родныя ці знаёмыя дзеці малодшага школьнага ўзросту. Якая прафесійная будучыня іх чакае? Адказаць на гэта пытанне сёння не зможа ніхто, у тым ліку і бацькі дзяцей, колькі б намаганняў яны для гэтага ні прыкладалі. Працытую сам сябе: «галоўнымі характарыстыкамі сучаснага свету з'яўляюцца няпэўнасць, складанасць і разнастайнасць». Таму праз 15 гадоў шмат хто з сённяшніх першакласнікаў будзе асвойваць прафесіі, якія яшчэ нават не існуюць.

Паводле рэцэпту Навухаданосара

Аднак пяройдзем да азбукавага аналізу. Тут мне спатрэбіцца закон неабходнай разнастайнасці Уільяма Эшбі: «Каб кіраванне сістэмай было магчымым, разнастайнасць кіруючых дзеянняў павінна быць не меншай за разнастайнасць абурэнняў на ўваходзе ў сістэму». Для замацавання думкі можна прывесці і фармулёўку Стафарда Біра: «Адэкватнае кіраванне можа быць забяспечана толькі ў тым выпадку, калі разнастайнасць сродкаў кіраўніка як мінімум не меншая, чым разнастайнасць кіраванай ім сітуацыі».

У гады маёй студэнцкай маладосці на занятках па марксісцка-ленінскай філасофіі мне даходліва патлумачылі, што законы прыроды аб'ектыўныя, г.зн. дзейнічаюць незалежна ад чалавечай свядомасці. Мы можам ведаць законы і дзейнічаць у адпаведнасці з імі, а можа не ведаць — і выбудоўваць свае паводзіны «ад жыцця». Законам ад гэтага не горача і не холадна, чаго не скажаш пра выніковую эфектыўнасць нашых намаганняў.

Хочам мы гэтага ці не, але чара нявызначанасці, ускладнення і разнастайнасці не абмінула і беларускае грамадства. Чым жа адказваюць на выклікі адзіны палітык (АП) і калектыў вертыкальшчыкаў, згуртаваны пад яго кіраўніцтвам? Гэта не таямніца: калі адкінуць прапагандысцкае бла-бла-бла, усё зводзіцца да СПРАШЧЭННЯ, і ў першую чаргу — да спрашчэння сродкаў кіравання!

За прыкладамі далёка хадзіць не трэба. 7 снежня АП разглядзеў кадравыя пытанні. Сярод прызначэнцаў — кіраўнікі адміністрацый раённай і старшыні райвыканкамаў — вертыкаль. Для тлумачэння мне спатрэбіцца цытата з Паслання–2017: «Дрэнная гэта ці добрая вертыкаль улады — кожнаму не дагодзіш. Але гэта тое, што трымае нашу краіну».

Згодна з ужо цытаваным вышэй Уільямам Эшбі, «узровень разнастайнасці элементаў, якія складаюць сістэму, вызначае ўзровень яе стабільнасці... Чым багацейшая складаная сістэма на разнастайнасць сваіх элементаў, тым яна стабільнейшая». Беларуская мадэль трымаецца на ўладнай вертыкалі. З гэтым не паспрачаешся. Але вертыкаль — нешта з часоў вавілонскага цара Навухаданосара (1127–1105 да н. э.). Прасцей і прыдумаць немагчыма!

Таму «адзіны палітык» і паўтарае як замову: «Стабільнасць, стабільнасць, стабільнасць, няма нічога больш важнага за стабільнасць». І ён мае рацыю. Ой як няпроста ў наш час падтрымліваць стабільнасць сістэмы, пазбаўленай гарызантальных сувязяў. Гэта як тэлевежа ў Калодзішчах, але толькі без расцяжак.

7 снежня былі прызначаныя і два рэктары ўніверсітэтаў. Ну што тут можна сказаць? Не дараслі яшчэ беларускія «таварышы навукоўцы, дацэнты з кандыдатамі» да права самастойна выбіраць сабе кіраўніка. Да выбараў кіраўніка дзяржавы дараслі, а да выбараў кіраўнікоў універсітэтаў — не.

А гэта ўжо выключна палітыка!

Яшчэ адзін прыклад намаганняў АП па спрашчэнні — чарговая няўдалая спроба РГА «Белая Русь» трансфармавацца ў партыю. Здавалася б, ніякіх аб'ектыўных перашкодаў для гэтага няма, і, паводле заявы старшыні РГА — не апошняга чалавека ва ўладнай іерархіі Аляксандра Радзькова, — масавасць аб'яднання дапамагае яго чальцам знаходзіцца ў глыбокім жывым кантакце з людзьмі, адчуваць змены і вастрыню сацыяльных праблем. Акрамя таго, інтэлектуальны патэнцыял аб'яднання таксама значны. Ён дазваляе весці працу па асэнсаванні тэндэнцый, якія адбываюцца ў краіне, і магчымых траекторый развіцця беларускага грамадства.

«Ну і файна», — скажа чытач. Аднак ёсць адно «але». Як растлумачыў яшчэ ў студзені 2012 года ў праграме «Карціна свету» на канале «РТР-Беларусь» акадэмік Анатоль Рубінаў, АП не хоча ператвараць РГА у партыю, бо ён баіцца наменклатурнай партыі.

Аўтары бестселера «Гвалт і сацыяльныя парадкі» нобелеўскі лаўрэат Дуглас Норт, Джон Уоліс і Бары Вайнгаст прапануюць новы погляд на праблему гвалту, згодна з якім большасць грамадстваў, якія належаць да «натуральных дзяржаваў» (НД), абмяжоўваюць гвалт пры дапамозе палітычнага маніпулявання эканомікай шляхам стварэння прывілеяваных груп інтарэсаў. З іншага боку, сучасныя грамадствы ствараюць парадак адкрытага доступу (ПАД) да эканамічных і палітычных арганізацый, стымулюючы палітычную і эканамічную канкурэнцыю.

Сваё прывілеяванае становішча эліты НД падтрымліваюць за кошт манапольнага права на стварэнне арганізацый, якія карыстаюцца падтрымкай дзяржавы. Даючы доступ да гэтых прывілеяў толькі чальцам пануючай кааліцыі, эліты ствараюць надзейныя стымулы супрацоўнічаць, а не змагацца адзін з адным. Так палітычная сістэма НД маніпулюе эканамічнай сістэмай для стварэння рэнты, якая затым забяспечвае палітычны парадак…

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

ЧАРГОВЫ ДЭКРЭТ

БЫЎ «ДАРМАЕДЗКІ» ПАДАТАК — СТАНУЦЬ «ДАРМАЕДЗКІЯ» ТАРЫФЫ

Мой знаёмы «дармаед» Віктар пра новы прэзыдэнцкі дэкрэт даведаўся з майго тэлефанаваньня. І вельмі ўзрадаваўся, што ад яго нарэшце адчэпяцца і ня будуць больш спаганяць «дармаедзкі» збор.

Віктар жыве ў вёсцы на Гарадзеншчыне. Калісьці працаваў мэханікам у калгасе, але калі заробак там зьнізіўся меней як да ста даляраў за месяц, кінуў гэтую безнадзейную справу і падаўся на расейскія будоўлі. Звычайна ён праводзіць у Маскве і Падмаскоўі некалькі месяцаў, будуе там разам з брыгадай такіх жа гастарбайтэраў багатым расейцам катэджы, робіць рамонты ў кватэрах — потым вяртаецца дамоў на адпачынак. І так — ужо другі дзясятак гадоў запар.

У Віктара сям'я, двое ўжо амаль дарослых дзяцей, невялікая хатняя гаспадарка. Жонка працуе настаўніцай. У раскошы сям'я не купаецца, але і не бядуе.

Крыху астуджаю радасьць Віктара згадкай пра тое, што ад «дармаедаў» улады ўсё ж не адчэпяцца: іх зьбіраюцца прымусіць аплочваць «датаваныя дзяржавай паслугі». Але Віктара гэта ня надта турбуе.

— А якія гэта паслугі яны за мяне аплочваюць? Хата ў мяне свая. Вада — з уласнага калодзежа. За дровы і торфабрыкет плачу без усялякіх ільготаў. У нас тут у вёсцы ніякай ЖКГ увогуле няма.

Нагадваю пра адукацыю, пра мэдыцыну. Тут Віктар задумваецца.

Адна дачка ў яго вучыцца на платным аддзяленьні ў Горадні, ва ўнівэрсытэце. Другая — заканчвае школу.

— Дык што, мяне цяпер за школу прымусяць плаціць? А тое, што жонка ў гэтай школе дваццаць гадоў працуе — не залічыцца? Ды і з Канстытуцыі ж, здаецца, правa на бясплатную сярэднюю адукацыю не выкрэсьлівалі... А што да мэдыцыны. У нашай раённай паліклініцы бясплатна можна хіба толькі ў чарзе пасядзець. Нядаўна трэба было зуб лячыць — плаціў за ўсё напоўніцу...

Увогуле, ніякіх пэўных адказаў на сапраўды балючыя для беларускага грамадзтва праблемы беспрацоўя і галечы новы прэзыдэнцкі дэкрэт не дае.

Давайце ўважліва ўчытаемся ў тэкст. Хто цяпер падпадае пад дзеяньне дэкрэту, каго будуць лічыць дармаедам? Гэта «вызначыць урад у найбліжэйшы час».

А за якія канкрэтна паслугі давядзецца плаціць «дармаедам» па максымальных тарыфах? Такі пералік складуць чыноўнікі да 1 красавіка 2018 году. А хто будзе кантраляваць, весьці ўлік, вызначаць падвышаныя тарыфы і вызваляць ад іх? Правільна, усё тыя ж чыноўнікі, а дакладней — адмыслова створаныя пастаянныя камісіі, у якія ўвойдуць дэпутаты, адмыслоўцы службы занятасьці, ЖКГ, міліцыі і г.д.

Карацей кажучы, хто пэўна не застанецца бяз справы і бяз добрых заробкаў — дык гэта чыноўнікі. І ўвесь дэкрэт — ня столькі пра «дармаедаў», колькі пра пашыранье чыноўніцкай улады над чалавекам.

А што да «дармаедаў», то ім патрэбныя зусім не чыноўніцкія камісіі і ня іхная бурная дзейнасьць у справе складаньня ўсё новых абмежавальных сьпісаў і правілаў. Калі заробку калгаснага мэханіка Віктару будзе хапаць на тое, каб утрымліваць сям'ю — можаце быць пэўныя, ні пра якую Расею ён і думаць ня будзе. Але дзеля гэтага, напэўна, давялося б адмысловым дэкрэтам абавязаць чыноўнікаў ствараць працоўныя месцы ў калгасе, а не «адмысловыя камісіі».

Валянцін Жданко
"Радыё Свабода"

БУДУЧАЯ КАМПАНІЯ

ЧЕМ КОЗЫРНЕТ ЛУКАШЕНКО В НОВОЙ ИЗБИРАТЕЛЬНОЙ КОМПАНИИ?

«Стабильность» и «мирное небо» уже не катят, особого роста благосостояния не предвидится... Белорусские негосударственные СМИ принялись обсасывать тему досрочных выборов. Ее вольно или невольно разогревает председатель Центризбиркома Лидия Ермошина.

Фишка в том, что по календарю ЦИК следующие президентские и парламентские выборы практически совпадают во времени: для первых дедлайн — 30 августа, для вторых — 10 сентября 2020 года. В интервью телеканалу«Беларусь 1» Ермошина в очередной раз заявила, что эти кампании надо разводить во времени.

Причем на этот раз глава ЦИК высказалась с особой уверенностью и конкретикой: «Я думаю, в конце 2019 года надо проводить какую-то избирательную кампанию. Ноябрь 2019-го — идеальный период для этого».

А вдруг избиратель проснется?

А вот мотивация у Ермошиной — та же, что и звучала раньше. Причем достаточно откровенная: «...Две избирательные кампании очень здорово политизируют атмосферу, что не идет на пользу обществу, потому что может дестабилизировать политическую и общественную обстановку».

Вообще-то выборы на то и выборы, чтобы политизировать атмосферу, ставить ребром вопрос о власти. Но это где-нибудь на гнилом Западе.

Для белорусских же правящих кругов идеал — политически коматозное общество. Иначе обыватель, возбужденный агитацией, полемикой, может (тьфу-тьфу) прийти к выводу, что нынешняя верхушка режима засиделась в креслах. Так что лучше пусть ходят на участки без вредных мыслей, пусть, как сомнамбулы, механически (гражданский долг и все такое) вбрасывают бумажки в ящики, а дальше уж — не их ума дело.

Конечно, высказывания Ермошиной о желательных сроках выборов не стоит торопливо трактовать как ретрансляцию уже принятого на самом верху решения.

Проведет ли Лукашенко выборы со сдвигом по фазе?

Вспомним: в прошлом году глава ЦИК несколько раз анонсировала совещание у президента по изменению избирательного законодательства. Но никакого совещания мы так и не дождались.

При этом местные выборы, назначенные на 18 февраля, разворачиваются не только по старым законам, но и по старому скучному сценарию — со старательным отсевом «пятой колонны». Пока — на этапе формирования избирательных комиссий, но легко предвидеть, что и в Советы оппозицию пускать не разгонятся (ну разве что в гомеопатических дозах для блезира — показать прогресс гнилой Европе). При этом оппозиционеры и сами не блистают массовым участием: ресурсов и мотивации кот наплакал.

Однако в принципе Александр Лукашенко наверняка склонен разделять мысли главы ЦИК, что политизация народонаселения вредна для устоев. И потому какие-то из грядущих выборов с большой долей вероятности будут приближены…

Слоган — дело второе

Впрочем, ни к 2019, ни к 2020 году больших достижений в активе Лукашенко не предвидится. Международные эксперты прогнозируют на этот период скромный — в районе 2% — рост белорусской экономики.

Правительство пыжится, называет цифры повыше, но и для него предел мечтаний — выйти на «траекторию пятилетки». А ее параметры сами по себе более чем скромны. В 2020 году по отношению к 2015-му рост реальных располагаемых денежных доходов населения запланирован лишь в пределах 9,5-11,6%. На практике же экономика два года вообще была в рецессии, доходы проседали.

Иначе говоря, даже если не случится каких-то внешних шоков (перед которыми наша нереформированная, зависимая от России экономика очень уязвима), то к новым выборам средняя зарплата белорусов вряд ли сильно превысит пресловутую тысячу рублей, или те же 500 долларов в эквиваленте, что Лукашенко как великий подарок преподнес к выборам 2010 года.

В грядущей же кампании подавать как великое достижение то, что протоптались на месте целое десятилетие, — совсем уж не комильфо. Не поймет даже невзыскательный белорусский электорат.

Так станет ли бессменный президент искать под выборы какой-то новый слоган, новую ключевую идею с учетом того, что замусоленный лозунг стабильности уже не катит (как и «мирное небо»: шок от украинских событий уже прошел), а резкого роста доходов не предвидится?

Действующему белорусскому руководителю, как и Владимиру Путину, который чувствует себя хозяином положения в стране, нет нужды «особо заморачиваться» предвыборным слоганом, полагает Карбалевич. По его словам, вполне могут быть взяты на вооружение все чаще слышимые в последнее время идеи развития, IT-страны…

Капремонт избирательной системы откладывается. Опять будет косметический

Он уверен, что по большому счету и парламентские, и президентские выборы пройдут по традиционному сценарию. Игра властей будет заключаться разве что в мелочах. Например — решат пропустить в Палату представителей не двух (как это было в 2016 году), а трех или четырех депутатов с репутацией инакомыслящих, считает аналитик.

Тем временем Ермошина в интервью БЕЛТА, опубликованном 15 января, вдруг довольно откровенно отметила, что при действующем законодательстве без больших денег либо без значительного административного ресурса собрать сто тысяч подписей для выдвижения на президентских выборах крайне сложно. Председатель ЦИК считает, что было бы неплохо снизить этот барьер, скажем до 70 тысяч.

Можно ли трактовать этот пассаж как намерение властей демократизировать выборы? Что ж, Западу эту вероятную новацию могут именно так и подать.

Однако скорее власти учитывают, что оппозиция стала слабее, беднее ресурсами, а общество — еще апатичнее (и политизировать его режим, как видим, не хочет). Но проводить выборы совсем без оппозиции было бы чересчур сурово даже для Беларуси.

Поэтому планку могут слегка снизить (70 тысяч тоже собрать непросто), при этом оставив в своих руках весь инструментарий, чтобы срезать неугодного претендента (выкопать много недействительных подписей за него и т.п.)…

Белорусские власти постараются, чтобы к очередным президентским выборам у нас подобной опасной фигуры как Навальный и близко не было. Все более усталому на вид, но явно отгоняющему мысли о пенсии официальному лидеру не нужны сюрпризы и нервотрепка.

Александр Класковский
"Белапан"

НАША ЎЛАДА

ПОЧЕМУ ОТ БЕЛОРУСОВ СКРЫВАЮТ СОСТОЯНИЕ ЗДОРОВЬЯ ЛУКАШЕНКО?

О здоровье главы государства белорусы могут судить только с его слов. В то время как другие главы государств через свои пресс-службы хвастаются отсутствием болезней, о состоянии здоровья Александра Лукашенко белорусы не знают ничего.

И Путин, и Трамп «абсолютно здоровы», а Лукашенко?

Президент США Дональд Трамп не имеет никаких отклонений в состоянии здоровья — таковы результаты проведенного обследования, заявил врач Белого дома Ронни Джексон.

На прошлой неделе 71-летний Трамп прошел трехчасовое всестороннее медицинское обследование — впервые после своего избрания на пост президента.

«У меня нет никаких опасений по поводу его когнитивных способностей или неврологических функций... Всё указывает на то, что президент здоров и будет оставаться таковым на протяжении всего своего срока», — цитирует врача Би-би-си. Ронни Джексон добавил, что во многом столь превосходные показатели объясняются тем, что Трамп никогда не курил и не употреблял алкоголь.

Вслед за данными о здоровье Трампа появилась информация, правда, не от врачей, о здоровье президента России Владимира Путин. "Могу вас заверить, что президент абсолютно здоров, может дать фору многим», — сказал пресс-секретарь Путина Дмитрий Песков журналистам, отвечая на вопрос, планируется ли по аналогии с докладом о состоянии здоровья президента США информировать о состоянии здоровья Путина.

Naviny.by задали такой же вопрос пресс-секретарю президента Беларуси Наталье Эйсмонт.

На вопрос, не планируется ли в Беларуси ввести практику информирования общественности о состоянии здоровья главы государства, Эйсмонт ответила: «Я не работаю в медучреждении. Я не медик и не провожу медосмотр. Пока я не могу дать ответ на этот вопрос, не могу сказать «да» и не могу сказать «нет».

Что ж, это означает, что и далее нам придется довольствоваться лишь словами самого президента и неизбежными в условиях информационного вакуума слухами…

Какие разговоры ходят вокруг здоровья президента?

Из-за закрытости информации о здоровье главы государства вокруг этой темы то и дело возникают слухи.

Так, 10 июля 2006 года многие СМИ получили электронное письмо якобы от анонимных сотрудников КГБ, в котором утверждалось, что «Лукашенко серьезно болен».

«Ни для кого уже не секрет, что после проведения президентских выборов Александр Лукашенко находился в критическом состоянии — у него случился инсульт», — среди прочего говорилось в письме.

Якобы именно по этой причине и переносилась инаугурация президента в 2006 году, а сам глава государства исчез с экранов телевизоров с 21 марта по 4 апреля.

В КГБ заявили, что это письмо — провокация, а в пресс-службе президента анонимную сенсацию назвали «уткой» и «ложью».

В том же 2006 году австрийское издание Der Standard со ссылкой на информированные круги сообщало, что Лукашенко лечился в Австрии в частной клинике Rudolfinerhaus. В клинике информацию не подтвердили.

Также ходили слухи, что Лукашенко выезжал на лечение в Швейцарию.

Известно, что в ноябре 2014 года Александру Лукашенко сделали операцию на коленном суставе. И это фактически единственный случай, когда о здоровье главы государства сообщили официально и достаточно подробно… Операцию делали в президентской больнице. Правда, в официальном сообщении не уточнялось, на какой ноге — правой или левой — проведена операция и какая она у Лукашенко по счету.

Почему мы имеем право знать?

Интерес к здоровью президента не является праздным, а напрямую касается государственных интересов. К тому же статья 11 закона «О президенте Республики Беларусь» гласит, что «президент может быть досрочно освобожден от должности при стойкой неспособности по состоянию здоровья осуществлять обязанности президента».

Интересоваться здоровьем человека, который стоит у руля вот уже более 20 лет, без которого не принимается ни одно важное для страны решение, не является вмешательством в личную жизнь, считает эксперт аналитического центра «Стратегия» Валерий Карбалевич.

Эксперт считает, что в отношении такой публичной персоны, как действующий президент, от которого зависит благополучие граждан целой страны, не может действовать понятие медицинской тайны. «От здоровья президента очень многое зависит в стране, поэтому народ должен быть информирован о состоянии здоровья главы государства», — заключил эксперт.

(скарочана)

Елена Спасюк
"Белапан"

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 30.01.2018 у 18.40 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.